

EESTI JURISTIDE LIIDU PÕHIKIRI

I. ÜLDSÄTTED

1. Eesti Juristide Liit (edaspidi liit) on Eesti juristide vabatahtlik ühendus, kelle ülesanne on kaitsta oma liikmete ametihuve ja aidata kaasa Eesti Vabariigi kujunemisele õigusriigiks.
2. Liit on mittetulundusühing, kes juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest.
3. Liidu asutas 10. märtsil 1989. aastal Asutav Kogu.
4. Liit asub Tallinnas.

II. TEGEVUSE EESMÄRGID

5. Liidu tegevuse eesmärgid on:
 - 5.1 edendada juristikutset, saavutamaks kõrge pädevustaseme, kaitsta liidu liikmete õigusi ja seaduslikke huve ning anda oma liikmetele ainelist abi;
 - 5.2 kaasa aidata usaldusväärse ja kvaliteetse õigusteenuse kättesaadavuse tagamisele, õiguskultuuri taseme tõstmisele ja juristietika järgimisele;
 - 5.3 arendada juristide ühistegevust;
 - 5.4 arendada liidu ning kodu- ja välismaa juristide organisatsioonide koostööd;
 - 5.5 osaleda õigusloomes, täiendada eesti õigussõnavara ja arendada õiguskeelekultuuri.
6. Seatud eesmärkide saavutamiseks liit:
 - 6.1 korraldab oma liikmeskonda ühendavaid erialaseid ja seltskondlikke üritusi;
 - 6.2 korraldab täiendkoolitust ning annab välja oma ajalehti, ajakirju ja teisi trükiseid;
 - 6.3 esindab oma liikmeskonda riigiorganites;
 - 6.4 osaleb seaduste ja teiste õigusaktide eelnõude ettevalmistamises ning arutelus;
 - 6.5 algatab ja toetab üritusi inim- ja kodanikuõiguste kaitseks; toetab teiste maade juristide demokraatlikke ettevõtmisi;
 - 6.6 loob sidemeid teiste erialaühendustega;
 - 6.7 teeb koostööd õigusharidust andvate ülikoolide ja rakenduskõrgkoolidega.

III. LIIDU LIIKMED

7. Liidu liikmeks astumine ja liidust väljaastumine:
 - 7.1 liidu liikmeks võib olla iga füüsiline või juriidiline isik, kes vastab põhikirja nõuetele;

- 7.2 liidu liikmeks võib olla Eesti kodanik ja Eestis elav välismaalane, kes on saanud õiguse akrediteeritud õppekava läbimisel diplomi;
 - 7.2.1 liidu noorliikmeks võib olla Eesti kodanik ja Eestis elav välismaalane, kes omandab õigusharidust akrediteeritud õppekava alusel;
 - 7.2.2 liidu toetajaliikmeks võib saada liidu korporatiivliikme liige või töötaja;
 - 7.2.3 liidu auliikmeks võib saada isik, kel on erilisi teeneid Eesti Vabariigi või liidu ees;
 - 7.2.4 liidu noorliikmed, toetajaliikmed ja auliikmed võtavad liidu tegevusest osa põhikirjas sätestatud ulatuses ja korras
- 7.3 liidu juriidilisest isikust liikmeks (korporatiivliikmeks) võib olla iga Eesti Vabariigis registreeritud juriidiline isik, mille tegevuse eesmärgid vastavad liidu tegevuse eesmärkidele. Korporatiivliige võtab liidu tegevusest osa esindaja kaudu;
- 7.4 liidu liikmeks, noorliikmeks ja toetajaliikmeks vastuvõtmise otsustab volikogu soovija kirjaliku avalduse alusel; liidu auliikme nimetuse omistamise otsustab volikogu pärast isikult selleks nõusoleku saamist;
- 7.5 liidu liige, noorliige, toetajaliige ja auliige võib liidust omal soovil välja astuda avalduse alusel, mille ta esitab volikogule;
- 7.6 liikme ja noorliikme võib liidust välja arvata, kui ta on raskesti eksinud juristietika vastu, kui ta on korduvalt rikkunud põhikirja nõudeid;
- 7.7 otsuse liikme liidust väljaarvamise kohta võtab vastu volikogu;
- 7.8 väljaarvamise otsuse peale võib edasi kaevata üldkogule;
- 7.9 liidust omal soovil lahkunud või liidust välja arvatud või välja langenud isikule sisseastumis- ja liikmemaksu ei tagastata.

8. Liidu liikmel ja noorliikmel on õigus:

- 8.1 valida ja olla valitud kõigisse liidu juht- ja kontrollorganitesse ning ametitesse;
- 8.2 hääle- ja sõnaõigusega osaleda liidu üldkogu koosolekul;
- 8.3 moodustada osakonna õigustes kutseühendusi;
- 8.4 esitada liidu tegevuse kohta ettepanekuid ja arupärimisi;
- 8.5 lahkuda liidust omal soovil;
- 8.6 noorliikmel ei ole käesoleva punkti alapunktis 1 nimetatud õigust.

9. Liidu liikmel, noorliikmel, toetajaliikmel ja auliikmel on õigus:

- 9.1 võtta osa liidu poolt korraldatud üritustest ning muul viisil osaleda liidu (s.h tema osakondade) tegevuses;
- 9.2 kasutada volikogu kindlaksmääratud korras liidu teenuseid ja vara;
- 9.3 taotleda liidu kaitset ja volitada liitu kaitsma oma kutsehuve- ja õigusi;
- 9.4 kasutada volikogu kindlaksmääratud korras liidu sümboolikat.

10. Liidu liige ja noorliige on kohustatud:

- 10.1 järgima liidu põhikirja;

- 10.2 tasuma sisseastumismaksu ning iga-aastase liikmemaksu kindlaks-määratud ajal ja suuruses;
- 10.3 järgima liidu ja osakondade otsuseid;
- 10.4 järgima oma tegevuses juristi kutse-eetikat.

IV. ÜHENDUSED (OSAKONNAD)

- 11. Liidu liikmed võivad moodustada liidu raames erialasel, kutsealasel või muul põhimõttel osakonna õigustes ühendusi.
- 12. Ühendus tegutseb põhimääruse alusel, mille võtab vastu ühenduse liikmete üldkoosolek ja kinnitab liidu volikogu.
- 13. Ühendus loetakse asutatuks põhimääruse kinnitamise hetkest.
- 14. Ühenduse organiteks on ühendusse kuuluvate liidu liikmete üldkoosolek ja ühenduse juhatus.
- 15. Ühenduse kõrgeimaks juhtimisorganiks on ühenduse liikmete üldkoosolek, mis toimub vähemalt üks kord aastas.
- 16. Ühenduse üldkoosolek:
 - 16.1 võtab vastu põhimääruse ja teeb selles muudatusi;
 - 16.2 kinnitab tööplaani;
 - 16.3 kinnitab ühendusele liidu eelarves ettenähtud vahendite kasutamise eelarve kava;
 - 16.4 valib ühenduse juhatuse ja annab hinnangu selle tegevusele;
 - 16.5 täidab muid ülesandeid kooskõlas liidu põhikirja ja ühenduse põhimäärusega.
- 17. Ühenduse juhatuse arvuline koosseis ja volituste tähtaeg nähakse ette ühenduse põhimääruses.
- 18. Ühenduse juhatus:
 - 18.1 korraldab ühenduse tegevust ühenduse tööplaani alusel;
 - 18.2 kutsub kokku ühenduse üldkoosolekud;
 - 18.3 teatab liidu presidentuurile ette oma tegevuskavadest ja läbiviidavatest üritustest mõistliku aja jooksul;
 - 18.4 kooskõlastab liidu presidentuuriga ühenduse tegevuse kulud;
 - 18.5 valib juhatuse liikmete hulgast juhatuse esimehe ja ühe või mitu aseesimeest, kes esindab ühendust ja juhhib selle asjaajamist vastavalt ühenduse põhimäärusele;
 - 18.6 ühenduse juhatuse esimees võtab liidu volikogu koosolekust osa sõnaõigusega;
 - 18.7 annab ühenduse nimel arvamusi aktuaalsetes õigusküsimustes arvestades volikogu poolt vastu võetud õiguspoliitilisi seisukohti ja suundi. Antud arvamustest teavitatakse volikogu ja presidentuuri.

19. Ühenduse juhatus on aruandekohuslik liidu volikogu ja ühenduse üldkoosoleku ees.
20. Oma tegevuse korraldamisel on ühendusel õigus kasutada liidu büroo teenuseid.
21. Ühendusel on õigus teha liidu volikogu ja presidentuuri koosolekute päevakorda võtmiseks ettepanekuid, lisades neile seletuskirju ja otsuse eelnõusid.

V. JUHTIMINE

22. Liidu organid on üldkoguks nimetatud üldkoosolek, volikoguks nimetatud volinike koosolek, juhatuse ülesandeid täitev presidentuur, revisjonitoimkond ja aukohus.
23. Liidu kõrgeim organ on üldkogu:
 - 23.1 üldkogu on korraline ja erakorraline;
 - 23.2 korraline üldkogu toimub kord aastas;
 - 23.3 üldkogu tuleb kokku volikogu kutsel; koosoleku aeg, koht ja päevakord tehakse teatavaks vähemalt 14 päeva enne koosolekut;
 - 23.4 erakorraline üldkogu tuleb kokku volikogu, revisjonitoimkonna või vähemalt ühe neljandiku liikmete nõudmisel.
24. Üldkogu võib vastu võtta otsuseid küsimustes, mis on teatavaks tehtud üldkogu kokkukutsumise teates. Üldkogu on otsustusvõimeline sõltumata osalevate liidu liikmete arvust, kuid mitte vähem kui 5% liidu liikmetest.
25. Kui üldkogu ei ole punkti 24 kohaselt pädev otsust vastu võtma, kutsub volikogu üldkogu kokkukutsumisest arvates kolme nädala jooksul kokku uue üldkogu, kes on pädev otsuseid vastu võtma, kui on esindatud või osaleb vähemalt kaks liiget; uue üldkogu päevakord jääb samaks.
26. Üldkogu otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekul osalevatest liikmetest; põhikirja punktides 27.1 ja 27.5 nimetatud küsimused otsustatakse kahekolmandikulise häälteenamusega.
27. Üldkogu on pädev otsustama kõiki liidu tegevusega seonduvaid küsimusi.
Üldkogu ainupädevuses on
 - 27.1 põhikirja muutmine;
 - 27.2 volikogu, presidentuuri, revisjonitoimkonna ja aukohtu valimine kolmeks aastaks;
 - 27.3 volikogu ja revisjonitoimkonna tegevuse aruannete ärakuulamine ja kinnitamine;
 - 27.4 majandusaasta aruande kinnitamine;
 - 27.5 liidu reorganiseerimine ja tema tegevuse lõpetamine.
28. Volikogu täidab liidu põhikirjaga ette nähtud ulatuses üldkogu ülesandeid.

29. Volikogu on liidu 11-17-liikmeline juhtorgan, mille valib üldkogu liidu liikmete seast kolmeks aastaks. Volikogu koosseisu kuuluvad presidentuuri liikmed.
30. Volikogu koosolekud toimuvad vajaduse järgi, kuid vähemalt kaks korda aastas.
31. Volikogu on pädev otsuseid vastu võtma, kui koosolekust võtab osa üle poole volikogu liikmetest.
32. Volikogu otsused võetakse vastu poolthäälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral otsustab koosoleku juhataja hääl.
33. Volikogu:
 - 33.1 korraldab üldkogu otsuste elluviimist;
 - 33.2 kinnitab eelarve;
 - 33.3 võtab vastu uusi liikmeid ja arwab liidust välja;
 - 33.4 kehtestab sisseastumis- ja liikmemaksu suurused ning soodustused;
 - 33.5 määrab presidentuuri pädevuse;
 - 33.6 nimetab ametisse direktori;
 - 33.7 kinnitab koosseisuliste töötajate arvu ja palgafondi;
 - 33.8 kiidab heaks liidu tegevuse aruande ja esitab selle üldkogule;
 - 33.9 määrab üldkogu aja ja koha ning teeb ettepanekuid üldkogu päevakorra kohta;
 - 33.10 kujundab liidu õiguspoliitilised põhiseisukohad ja võtab vastu olulisemates õigusküsimustes õiguspoliitilised otsused;
 - 33.11 määrab liidu juhtorganitesse valitud liikmetele nende ülesannete täitmisel tekkivate kulutuste hüvitamise korra;
 - 33.12 kinnitab ühenduste põhimäärused.
34. Presidentuur on liitu esindav ja tema tegevust juhtiv organ.
35. Presidentuur on kolmeliikmeline ja selle valib üldkogu.
36. Presidendid määravad tegevpresidendina tegutsemise järjekorra omavahelisel kokkuleppel; tegevpresidendina tegutsemise aeg on üks aasta.
37. Presidentuuri istung:
 - 37.1 tuleb kokku tegevpresidendi kutsel või teiste presidentide või revisjonitoimkonna nõudel;
 - 37.2 on otsustusvõimeline, kui sellest võtavad osa tegevpresident ja üks presidentidest.
38. Presidentuur on pädev võtma vastu otsuseid põhikirja punkti 33.5 järgi.
39. Presidentuur määrab liidu direktori pädevuse.
40. Presidentuur annab oma tegevusest aru volikogule.

41. Tegevpresident:

- 41.1 juhatab volikogu ja presidentuuri istungeid;
- 41.2 tegutseb liidu nimel ilma volituseeta, esindab liitu riigi- ja kohaliku omavalitsuse organites ja asutustes ning annab volitusi; tegevpresidendil on õigus anda liidu nimel allkirju;
- 41.3 põhikirja kohaselt käsutab liidu vara kinnitatud eelarve piires ning avab ja sulgeb arveldus- ja muid kontosid;
- 41.4 sõlmib liidu nimel lepinguid või volitab selleks direktorit presidentuuri poolt määratud ulatuses;
- 41.5 annab oma tegevusest aru volikogule;
- 41.6 tegevpresidendi äraolekul asendab teda eakam president.

42. Revisjonitoimkond:

- 42.1 on kolmeliikmeline;
- 42.2 valib enda hulgast esimehe;
- 42.3 kontrollib liidu majandustegevust vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord aastas;
- 42.4 esitab revideerimisakti üldkogule;
- 42.5 revisjonitoimkonna liikmed võivad osaleda volikogu ning osakonna üldkoosoleku ja juhatuse koosolekul sõnaõigusega.

43. Aukohus:

- 43.1 arutab liidu liikme eksimust juristi kutse-eesitika vastu;
- 43.2 juhindub oma tegevuses liidu eetikakoodeksist ja volikogu poolt kinnitatud menetluskorrast;
- 43.3 võib teha hoiatuse või ettepaneku volikogule liidu põhikirja p.7.6 rakendamiseks juristi kutse-eesitika vastu eksinud liikme suhtes;
- 43.4 on viieliikmeline;
- 43.5 valib enda hulgast aukohtu esimehe;
- 43.6 arutab asja vähemalt kolmeliikmelises koosseisus;
- 43.7 liikmeks ei või olla presidentuuri, volikogu ega revisjonitoimkonna liige;

44. Menetluse algatamiseks võib aukohtu poole pöörduda iga isik.

45. Direktor:

- 45.1 korraldab liidu igapäevast tööd ja esindab liitu oma pädevuse piirides ja vastavalt volikogu ning presidentuuri otsustele;
- 45.2 sõlmib, muudab ja lõpetab liidu töötajate töölepinguid;
- 45.3 korraldab liikmete arvestust;
- 45.4 käsutab liidu vara vastavalt presidentuuri otsustele ja sõlmib presidentuuri poolt määratud ulatuses lepinguid.;
- 45.5 annab oma tegevusest aru volikogule ja presidentuurile;
- 45.6 võtab sõnaõigusega osa volikogu ja presidentuuri koosolekutest.

VI. VARA

46. Liidu vara tekib:

- 46.1 sisseastumis- ja liikmemaksudest, mille suuruse määrab volikogu;
- 46.2 annetustest, eraldistest ja pärandvarast;
- 46.3 tuluüritustest saadud laekumistest;
- 46.4 kirjastustegevusest;
- 46.5 täiendkoolituse korraldamisest;
- 46.6 muust tegevusest.

47. Sihtotstarbelisi eraldisi kasutatakse vastavalt annetaja soovile.

VII. SÜMBOOLIKA

- 48. Liidu embleemiks on ringikujulisel põhjal stiliseeritult kujutatud loorberilehed, mõök ja kaalud. Embleemi ülaservas on kiri "EESTI JURISTIDE LIIT".
- 49. Liidu embleemi kasutatakse liidu pitsatil, märkidel, interneti koduleheküljel, kirjaplankidel, külaliskaartidel, muudel liidu trükistel ja suveniiridel.

VI. TEGEVUSE LÕPETAMINE

50. Liidu lõpetamise alus on:

- 50.1 üldkogu otsus;
- 50.2 liidu vastu pankrotimenetluse algatamine;
- 50.3 muu seaduses ettenähtud alus.

51. Liidu tegevuse lõpetamiseks valib üldkogu likvideerijad.

52. Likvideerijad:

- 52.1 lõpetavad liidu tegevuse;
- 52.2 nõuavad sisse võlad;
- 52.3 rahuldavad võlausaldajate nõuded;
- 52.4 jaotavad pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara analoogsele, õiguslase valdkonnaga tegelevale mittetulundusühingule või sihtasutusele või avalik õiguslikule juriidilisele isikule.

Eesti Juristide Liidu põhikiri on vastu võetud 1989. aasta 10. märtsil Eesti Juristide Liidu Asutava Kogu poolt; muudetud 1998. aasta 15. juuni, 2000. aasta 10. märtsi, 2002. aasta 29. mai, 2003. aasta 14. märtsi, 2005. aasta 26. mai, 2007. aasta 27. aprilli, 2012. aasta 12. juuni ja 2014. aasta 14. oktoobri üldkogu otsustega.